Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά L

2025/2025

3.10.2025

Συμφωνία υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Βασιλείου του Μαρόκου για την τροποποίηση των πρωτοκόλλων αριθ. 1 και αριθ. 4 της ευρωμεσογειακής συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου

Α. *Επιστολή της Ένωσης*

Αξιότιμε κύριε,

Έχω την τιμή να αναφερθώ στις διαπραγματεύσεις που διεξήχθησαν στο πλαίσιο της ευρωμεσογειακής συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου («συμφωνία σύνδεσης»), σχετικά με την τροποποίηση ορισμένων πρωτοκόλλων της συμφωνίας.

Μετά το πέρας των εν λόγω διαπραγματεύσεων, η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Βασίλειο του Μαρόκου συμφώνησαν τα εξής:

Αμφότερα τα μέρη παραπέμπουν στην κοινή δήλωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Μαρόκου για τη 14η σύνοδο του Συμβουλίου Σύνδεσης, που πραγματοποιήθηκε στις 27 Ιουνίου 2019 στις Βρυξέλλες, καθώς και στις εθνικές θέσεις των κρατών μελών της Ένωσης όπως εκφράστηκαν από τις αρμόδιες εθνικές αρχές τους.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, αναφερόμενη στη δήλωσή της στην οποία προέβη κατά την υπογραφή, συμφώνησε με το Βασίλειο του Μαρόκου να παρεμβληθεί η ακόλουθη κοινή δήλωση μετά το πρωτόκολλο αριθ. 4 της συμφωνίας σύνδεσης:

«Κοινή δήλωση σχετικά με την εφαρμογή των πρωτοκόλλων αριθ. 1 και αριθ. 4 της ευρωμεσογειακής συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου (“συμφωνία σύνδεσης”)

1. Στα προϊόντα καταγωγής Δυτικής Σαχάρας που υπόκεινται στον έλεγχο των τελωνειακών αρχών του Βασιλείου του Μαρόκου εφαρμόζονται οι ίδιες εμπορικές προτιμήσεις με αυτές που χορηγούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στα προϊόντα που καλύπτονται από τη συμφωνία σύνδεσης.

2. Το πρωτόκολλο αριθ. 4 εφαρμόζεται κατ’ αναλογία για τους σκοπούς του καθορισμού του χαρακτήρα καταγωγής των προϊόντων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα αποδεικτικά καταγωγής [1].

3. Οι τελωνειακές αρχές των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Βασιλείου του Μαρόκου είναι υπεύθυνες για τη διασφάλιση της εφαρμογής του πρωτοκόλλου αριθ. 4 στα εν λόγω προϊόντα.

4. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Βασίλειο του Μαρόκου συμφώνησαν να καταστήσουν δυνατή την αναγνώριση των καλυπτόμενων από την παράγραφο 1 προϊόντων με αναφορά στην περιφέρεια καταγωγής η οποία περιέχεται στα αποδεικτικά καταγωγής τα οποία προβλέπονται στο πρωτόκολλο 4.

5. Η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να χορηγεί, όσον αφορά τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 προϊόντα, στις σχετικές αρμόδιες μαροκινές αρχές τις άδειες που είναι αναγκαίες για την έκδοση πιστοποιητικών συμμόρφωσης που αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με τα πρότυπα εμπορίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης.

6. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Βασίλειο του Μαρόκου συμφωνούν ότι τα προϊόντα του τομέα των οπωροκηπευτικών που καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία φέρουν επισήμανση με την ένδειξη του τόπου καταγωγής τους όπως περιέχεται στα πιστοποιητικά καταγωγής δυνάμει της παραγράφου 4 ανωτέρω.»

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Βασίλειο του Μαρόκου επιβεβαιώνουν εκ νέου τη δέσμευσή τους να εφαρμόζουν τα πρωτόκολλα σύμφωνα με τις διατάξεις της συμφωνίας σύνδεσης σχετικά με τον σεβασμό των θεμελιωδών ελευθεριών και των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Η προσθήκη της κοινής δήλωσης βασίζεται στη μακροχρόνια προνομιακή εταιρική σχέση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Βασιλείου του Μαρόκου, όπως ιδίως επισφραγίζεται με το προηγμένο καθεστώς που χορηγήθηκε στο Βασίλειο του Μαρόκου, καθώς και στην κοινή φιλοδοξία των μερών να εμβαθύνουν και να διευρύνουν την εταιρική σχέση.

[1] Οι τελωνειακές αρχές του Βασιλείου του Μαρόκου είναι αρμόδιες για την εφαρμογή των διατάξεων του πρωτοκόλλου αριθ. 4 για τα προϊόντα που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Σε αυτό το πνεύμα εταιρικής σχέσης και προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στα μέρη να αξιολογήσουν τον αντίκτυπο της συμφωνίας, ιδίως στη βιώσιμη ανάπτυξη και ως προς τα οφέλη που απορρέουν από την παρούσα συμφωνία και την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων των υπόψη εδαφών, η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Βασίλειο του Μαρόκου συμφώνησαν να ανταλλάσσουν πληροφορίες στο πλαίσιο της επιτροπής σύνδεσης τουλάχιστον μία φορά ετησίως.

Οι ειδικές λεπτομέρειες αυτής της διαδικασίας αξιολόγησης θα καθοριστούν μεταγενέστερα πριν την έγκρισή τους από την επιτροπή σύνδεσης, το αργότερο δύο μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

Η παρούσα συμφωνία μπορεί να εφαρμοστεί προσωρινά, βάσει αμοιβαίας συμφωνίας που γνωστοποιείται με ανταλλαγή κοινοποιήσεων μεταξύ των δύο μερών, από την ημερομηνία της επιτρεπόμενης από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπογραφής.

Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει την επομένη της ημερομηνίας κατά την οποία τα δύο μέρη θα έχουν κοινοποιήσει την ολοκλήρωση των εσωτερικών διαδικασιών για την έγκρισή της.

Η παρούσα συμφωνία αντικαθιστά τη συμφωνία του 2018.

Σας παρακαλώ να επιβεβαιώσετε ότι η κυβέρνησή σας συμφωνεί με τα ανωτέρω.

Με εξαιρετική εκτίμηση,

Съставено в Брюксел на трети октомври две хиляди двадесет и пета година.
Hecho en Bruselas, el tres de octubre de dos mil veinticinco.
V Bruselu dne třetího října dva tisíce dvacet pět.
Udfærdiget i Bruxelles den tredje oktober to tusind og femogtyve.
Geschehen zu Brüssel am dritten Oktober zweitausendfünfundzwanzig.
Kahe tuhande kahekümne viienda aasta oktoobrikuu kolmandal päeval Brüsselis.
Έγινε στις Βρυξέλλες, στις τρεις Οκτωβρίου δύο χιλιάδες είκοσι πέντε.
Done at Brussels on the third day of October in the year two thousand and twenty five.
Fait à Bruxelles, le trois octobre deux mille vingt-cinq.
Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an tríú lá de Dheireadh Fómhair sa bhliain dhá mhíle fiche a cúig.
Sastavljeno u Bruxellesu trećeg listopada godine dvije tisuće dvadeset pete.
Fatto a Bruxelles, addì tre ottobre duemilaventicinque.
Briselē, divi tūkstoši divdesmit piektā gada trešajā oktobrī.
Priimta du tūkstančiai dvidešimt penktų metų spalio trečią dieną Briuselyje.
Kelt Brüsszelben, a kétezerhuszonötödik év október havának harmadik napján.
Magħmul fi Brussell, fit-tielet jum ta' Ottubru fis-sena elfejn u ħamsa u għoxrin.
Gedaan te Brussel, drie oktober tweeduizend vijfentwintig.
Sporządzono w Brukseli dnia trzeciego października roku dwa tysiące dwudziestego piątego.
Feito em Bruxelas, em três de outubro de dois mil e vinte e cinco.
Întocmit la Bruxelles la trei octombrie două mii douăzeci și cinci.
V Bruseli tretieho októbra dvetisícdvadsaťpäť.
V Bruslju, tretjega oktobra dva tisoč petindvajset.
Tehty Brysselissä kolmantena päivänä lokakuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäviisi.
Som skedde i Bryssel den tredje oktober år tjugohundratjugofem.
حرر ببروكسيل، في الثالث من أكتوبر سنة ألفين وخمسة وعشرون.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

عن الاتحاد الأوروبي

Δήλωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη συμφωνία υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Βασιλείου του Μαρόκου για την τροποποίηση των πρωτοκόλλων αριθ. 1 και αριθ. 4 της ευρωμεσογειακής συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου

Σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Δικαστήριο») της 4ης Οκτωβρίου 2024 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-779/21 P και C-799/21 P, και προκειμένου να παρασχεθούν σαφή, συγκεκριμένα, ουσιώδη και επαληθεύσιμα πλεονεκτήματα στην ομάδα δικαιούχων που αναφέρεται στη σκέψη 153 της εν λόγω απόφασης, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα παράσχει καταρχάς χρηματοδότηση για την περιοχή εστιάζοντας στους βασικούς τομείς, όπως το νερό, συμπεριλαμβανομένης της άρδευσης, η ενέργεια, η καταπολέμηση της απερήμωσης και η αφαλάτωση νερού σε συμφωνία με την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης. Ο μηχανισμός για την από κοινού αξιολόγηση που προβλέπεται στην ανταλλαγή επιστολών θα εφαρμοστεί από τα μέρη.

Παράλληλα, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα εντείνει την ανθρωπιστική της βοήθεια προς τους καταυλισμούς του Tindouf. Η βοήθεια αυτή θα διοχετεύεται μέσω των σχετικών μηχανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΟΗΕ και θα διέπεται από τον ίδιο τρόπο λειτουργίας που ανέκαθεν διέπει την ανθρωπιστική δράση.

Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα παράσχει στήριξη σε κατάλληλα προγράμματα σε τομείς όπως η εκπαίδευση, ο πολιτισμός και οι δεξιότητες.

Θα τεθεί σε εφαρμογή μηχανισμός τακτικού ελέγχου σύμφωνα με τη σκέψη 153 της απόφασης που αναφέρεται ανωτέρω, συμπεριλαμβανομένου του μηχανισμού για την από κοινού αξιολόγηση.

Β. *Επιστολή του Βασιλείου του Μαρόκου*

Αξιότιμε κύριε,

Έχω την τιμή να σας γνωστοποιήσω ότι έλαβα επιστολή σας με σημερινή ημερομηνία, η οποία αναφέρει τα εξής:

«Αξιότιμε κύριε,

Έχω την τιμή να αναφερθώ στις διαπραγματεύσεις που διεξήχθησαν στο πλαίσιο της ευρωμεσογειακής συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου ("συμφωνία σύνδεσης"), σχετικά με την τροποποίηση ορισμένων πρωτοκόλλων της συμφωνίας.

Μετά το πέρας των εν λόγω διαπραγματεύσεων, η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Βασίλειο του Μαρόκου συμφώνησαν τα εξής:

Αμφότερα τα μέρη παραπέμπουν στην κοινή δήλωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Μαρόκου για τη 14η σύνοδο του Συμβουλίου Σύνδεσης, που πραγματοποιήθηκε στις 27 Ιουνίου 2019 στις Βρυξέλλες, καθώς και στις εθνικές θέσεις των κρατών μελών της Ένωσης όπως εκφράστηκαν από τις αρμόδιες εθνικές αρχές τους.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, αναφερόμενη στη δήλωσή της στην οποία προέβη κατά την υπογραφή, συμφώνησε με το Βασίλειο του Μαρόκου να παρεμβληθεί η ακόλουθη κοινή δήλωση μετά το πρωτόκολλο αριθ. 4 της συμφωνίας σύνδεσης:

«Κοινή δήλωση σχετικά με την εφαρμογή των πρωτοκόλλων αριθ. 1 και αριθ. 4 της ευρωμεσογειακής συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και του Βασιλείου του Μαρόκου, αφετέρου ("συμφωνία σύνδεσης")

1. Στα προϊόντα καταγωγής Δυτικής Σαχάρας που υπόκεινται στον έλεγχο των τελωνειακών αρχών του Βασιλείου του Μαρόκου εφαρμόζονται οι ίδιες εμπορικές προτιμήσεις με αυτές που χορηγούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στα προϊόντα που καλύπτονται από τη συμφωνία σύνδεσης.

2. Το πρωτόκολλο αριθ. 4 εφαρμόζεται κατ' αναλογία για τους σκοπούς του καθορισμού του χαρακτήρα καταγωγής των προϊόντων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα αποδεικτικά καταγωγής [1].

3. Οι τελωνειακές αρχές των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Βασιλείου του Μαρόκου είναι υπεύθυνες για τη διασφάλιση της εφαρμογής του πρωτοκόλλου αριθ. 4 στα εν λόγω προϊόντα.

4. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Βασίλειο του Μαρόκου συμφώνησαν να καταστήσουν δυνατή την αναγνώριση των καλυπτόμενων από την παράγραφο 1 προϊόντων με αναφορά στην περιφέρεια καταγωγής η οποία περιέχεται στα αποδεικτικά καταγωγής τα οποία προβλέπονται στο πρωτόκολλο 4.

5. Η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να χορηγεί, όσον αφορά τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 προϊόντα, στις σχετικές αρμόδιες μαροκινές αρχές τις άδειες που είναι αναγκαίες για την έκδοση πιστοποιητικών συμμόρφωσης που αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με τα πρότυπα εμπορίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης.

6. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Βασίλειο του Μαρόκου συμφωνούν ότι τα προϊόντα του τομέα των οπωροκηπευτικών που καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία φέρουν επισήμανση με την ένδειξη του τόπου καταγωγής τους όπως περιέχεται στα πιστοποιητικά καταγωγής δυνάμει της παραγράφου 4 ανωτέρω.»

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Βασίλειο του Μαρόκου επιβεβαιώνουν εκ νέου τη δέσμευσή τους να εφαρμόζουν τα πρωτόκολλα σύμφωνα με τις διατάξεις της συμφωνίας σύνδεσης σχετικά με τον σεβασμό των θεμελιωδών ελευθεριών και των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Η προσθήκη της κοινής δήλωσης βασίζεται στη μακροχρόνια προνομιακή εταιρική σχέση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Βασιλείου του Μαρόκου, όπως ιδίως επισφραγίζεται με το προηγμένο καθεστώς που χορηγήθηκε στο Βασίλειο του Μαρόκου, καθώς και στην κοινή φιλοδοξία των μερών να εμβαθύνουν και να διευρύνουν την εταιρική σχέση.

Σε αυτό το πνεύμα εταιρικής σχέσης και προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στα μέρη να αξιολογήσουν τον αντίκτυπο της συμφωνίας, ιδίως στη βιώσιμη ανάπτυξη και ως προς τα οφέλη που απορρέουν από την παρούσα συμφωνία και την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων των υπόψη εδαφών, η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Βασίλειο του Μαρόκου συμφώνησαν να ανταλλάσσουν πληροφορίες στο πλαίσιο της επιτροπής σύνδεσης τουλάχιστον μία φορά ετησίως.

[1] Οι τελωνειακές αρχές του Βασιλείου του Μαρόκου είναι αρμόδιες για την εφαρμογή των διατάξεων του πρωτοκόλλου αριθ. 4 για τα προϊόντα που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Οι ειδικές λεπτομέρειες αυτής της διαδικασίας αξιολόγησης θα καθοριστούν μεταγενέστερα πριν την έγκρισή τους από την επιτροπή σύνδεσης, το αργότερο δύο μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

Η παρούσα συμφωνία μπορεί να εφαρμοστεί προσωρινά, βάσει αμοιβαίας συμφωνίας που γνωστοποιείται με ανταλλαγή κοινοποιήσεων μεταξύ των δύο μερών, από την ημερομηνία της επιτρεπόμενης από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπογραφής.

Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει την επομένη της ημερομηνίας κατά την οποία τα δύο μέρη θα έχουν κοινοποιήσει την ολοκλήρωση των εσωτερικών διαδικασιών για την έγκρισή της.

Η παρούσα συμφωνία αντικαθιστά τη συμφωνία του 2018.

Σας παρακαλώ να επιβεβαιώσετε ότι η κυβέρνησή σας συμφωνεί με τα ανωτέρω.

Με εξαιρετική εκτίμηση,».

Είμαι σε θέση να σας επιβεβαιώσω ότι η κυβέρνησή μου λαμβάνει υπόψη της το σύνολο των ανωτέρω στοιχείων και είναι σύμφωνη με το περιεχόμενο της επιστολής αυτής.

Με εξαιρετική εκτίμηση,

حرر ببروكسيل، في الثالث من أكتوبر سنة ألفين وخمسة وعشرون.
Съставено в Брюксел на трети октомври две хиляди двадесет и пета година.
Hecho en Bruselas, el tres de octubre de dos mil veinticinco.
V Bruselu dne třetího října dva tisíce dvacet pět.
Udfærdiget i Bruxelles den tredje oktober to tusind og femogtyve.
Geschehen zu Brüssel am dritten Oktober zweitausendfünfundzwanzig.
Kahe tuhande kahekümne viienda aasta oktoobrikuu kolmandal päeval Brüsselis.
Έγινε στις Βρυξέλλες, στις τρεις Οκτωβρίου δύο χιλιάδες είκοσι πέντε.
Done at Brussels on the third day of October in the year two thousand and twenty five.
Fait à Bruxelles, le trois octobre deux mille vingt-cinq.
Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an tríú lá de Dheireadh Fómhair sa bhliain dhá mhíle fiche a cúig.
Sastavljeno u Bruxellesu trećeg listopada godine dvije tisuće dvadeset pete.
Fatto a Bruxelles, addì tre ottobre duemilaventicinque.
Briselē, divi tūkstoši divdesmit piektā gada trešajā oktobrī.
Priimta du tūkstančiai dvidešimt penktų metų spalio trečią dieną Briuselyje.
Kelt Brüsszelben, a kétezerhuszonötödik év október havának harmadik napján.
Magħmul fi Brussell, fit-tielet jum ta' Ottubru fis-sena elfejn u ħamsa u għoxrin.
Gedaan te Brussel, drie oktober tweeduizend vijfentwintig.
Sporządzono w Brukseli dnia trzeciego października roku dwa tysiące dwudziestego piątego.
Feito em Bruxelas, em três de outubro de dois mil e vinte e cinco.
Întocmit la Bruxelles la trei octombrie două mii douăzeci și cinci.
V Bruseli tretieho októbra dvetisícdvadsaťpäť.
V Bruslju, tretjega oktobra dva tisoč petindvajset.
Tehty Brysselissä kolmantena päivänä lokakuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäviisi.
Som skedde i Bryssel den tredje oktober år tjugohundratjugofem.

عن المملكة المغربية

За Кралство Мароко
Por el Reino de Marruecos
Za Marocké království
For Kongeriget Marokko
Für das Königreich Marokko
Maroko Kuningriigi nimel
Για το Βασίλειο του Μαρόκου
For the Kingdom of Morocco
Pour le Royaume du Maroc
Thar ceann Ríocht Mharacó
Za Kraljevinu Maroko
Per il Regno del Marocco
Marokas Karalistes vārdā –
Maroko Karalystės vardu
A Marokkói Királyság részéről
Għar-Renju tal-Marokk
Voor het Koninkrijk Marokko
W imieniu Królestwa Marokańskiego
Pelo Reino de Marrocos
Pentru Regatul Maroc
Za Marocké kráľovstvo
Za Kraljevino Maroko
Marokon kuningaskunnan puolesta
För Konungariket Marocko